

Vlaamse overheid
Beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur
en hergebruik van overheidsinformatie
Afdeling openbaarheid van bestuur
Havenlaan 88, bus 20
1000 BRUSSEL
T : 02 553 57 25
Mail: openbaarheid@vlaanderen.be

Dossiernummer: OVB/2022/259

DE BEROEPSINSTANTIE - Afdeling openbaarheid van bestuur

Bevoegdheid beroepsinstantie

Bestuursdecreet van 7 december 2018, titel II, hoofdstuk 3, afdeling 6.

Besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 tot oprichting van de beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur en hergebruik van overheidsinformatie.

Voorafgaande procedure

Op 12 augustus 2022 diende [REDACTED] (verzoeker), een openbaarheidsverzoek in bij de kerkfabriek van Sint-Pieter Ifterbeek (verder: de kerkfabriek) tot afschrift van de volgende documenten met betrekking tot het project van een nieuwe school tussen de Plankenstraat/Herdebeekstraat in Sint-Anna-Pede (Crescendo):

1. De notulen van alle vergaderingen van de Kerkraad tijdens dewelke het schoolproject aan bod is gekomen in die notulen, voor de periode 1/1/17 tot 11/8/22;
2. Alle briefwisseling en e-mails, verzonden door voorzitter of secretaris, waarin de Kerkfabriek informatie overmaakt, een engagement inneemt ten overstaan van bedoeld project, of reageert op vragen van drie hierna genoemde besturen (het gaat dus specifiek om de briefwisseling en de e-mails naar het schoolbestuur van Crescendo, naar het gemeentebestuur van Dilbeek en naar het Centraal kerkbestuur);
3. De notulen of de brieven/e-mails die een weergave zijn van overlegmomenten tussen genoemde besturen en de vertegenwoordigers van de Kerkfabriek;
4. Het schattingsverslag van de grond die de Kerkfabriek bereid is af te staan aan de gemeente Dilbeek;
5. Het schattingsverslag van de grond die de Kerkfabriek bereid is te verpachten aan de vzw Crescendo scholengroep;
6. De overeenkomst tot erfpacht met de vzw Crescendo scholengroep;
7. Een overzicht van het huidige onroerende patrimonium van de Kerkfabriek, op basis van de laatste jaarrekeningen;

8. Het meest recente meerjarenplan van de Kerkfabriek.

De kerkfabriek liet na om een beslissing te nemen binnen de decretaal vastgestelde termijn.

Op 7 september 2022 diende verzoeker beroep in tegen de ontstentenis van beslissing vanwege de Kerkfabriek.

Dit beroep werd geregistreerd op 7 september 2022.

Ontvankelijkheid van het beroep

Het oorspronkelijk verzoek dateert van 12 augustus 2022.

Er werd geen besluit genomen door de kerkfabriek binnen de decretaal bepaalde termijn. Conform artikel II.48 Bestuursdecreet heeft de termijn om beroep in te dienen bijgevolg geen aanvang genomen.

Het beroepschrift d.d. 7 september 2022 werd tijdig ingediend en is **ontvankelijk**.

Gegrondeheid van het beroep

Overeenkomstig artikel II.31, eerste lid Bestuursdecreet heeft het recht op passieve openbaarheid betrekking op bestuursdocumenten. Op grond van deze bepaling is elke instantie in principe verplicht aan eenieder die erom verzoekt inzage te geven in, uitleg te verschaffen over of een afschrift te bezorgen van de gewenste bestuursdocumenten.

De openbaarmaking kan slechts geweigerd worden mits toepassing wordt gemaakt van één of meerdere uitzonderingen, zoals gestipuleerd in de artikelen II.33 tot en met II.39 van voormeld decreet.

1. Ontstentenis van beslissing

Het verzoek tot openbaarmaking werd niet tijdig beantwoord door de kerkfabriek.

Op 7 september, nadat verzoeker al beroep had ingediend, bezorgde de kerkfabriek hem alsnog enige informatie.

Verzoeker liet aan de beroepsinstantie echter weten dat hij hiermee geen genoegen nam, en handhaaft dus zijn beroep.

2. Inhoud van het beroepschrift

In de aanvulling op zijn initieel beroepschrift, deelt verzoeker het volgende mee:

'1. Het ontvangen antwoord is zeer onvolledig; de kerkfabriek weigert verschillende bestuursdocumenten over te maken. Als burger heb ik recht op toegang op alle bestuursdocumenten die als dusdanig mogen beschouwd worden. Het gaat hier immers om een grondwettelijk recht dat mij moet in staat stellen de rechtmatigheid van het overheidsoptreden (het handelen van de Kerkfabriek) te beoordelen.

2. De Kerkfabriek laat na om afschriften van de betrokken bestuursdocumenten te bezorgen, uitgezonderd de twee in bijlage.
3. De Kerkfabriek beperkt zich onterecht tot het beknopt verwoorden (een eigen synthese) van wat op een bepaalde vergadering van de kerkraad aan bod is gekomen. Terwijl de vraag luidt om afschriften (kopies) te ontvangen, eventueel met het weglaten van onderwerpen waarover geen openbaarheid wordt gevraagd, maar ook met afschrift/kopie van wie deze vergaderingen heeft bijgewoond en wie wat heeft goedgekeurd.
4. Mijn vraag is zeker niet onredelijk, ze veronderstelt ook geen buitensporig werk, het thema is duidelijk afgebakend en de reden - al is dat niet verplicht - is omschreven in de aanvraag, de documenten bestaan, ze overmaken vergt geen buitengewone inspanning, de Kerkfabriek hoeft niet te gaan zoeken tussen honderden emails of verslagen.
5. De Kerkfabriek laat verstaan dat een aantal gevraagde maar geweigerde documenten ((notarisakte, de emails tussen twee overheden (van en naar gemeentediensten en het Centraal kerkbestuur), meerjarenplan, overzicht van het patrimonium, de laatste jaarrekeningen)) wel degelijk bestaan, maar weigert ze over te maken zonder geldige reden.
6. Mocht er nog twijfel bestaan over het feit dat - over een bepaald duidelijk afgelijnd onderwerp - alle emails tussen twee overheden openbaar moeten gemaakt worden, dan kan er geen enkele twijfel bestaan dat een kopie moet worden overgemaakt van alle briefwisseling of emails tussen twee overheden waarin beslissingen worden gecommuniceerd of toegelicht. in het antwoord van de Kerkfabriek lezen we onder puntje 3) "de inplanting van een nieuwe school is door de gemeente geweigerd. er moet meer grond ter beschikking worden gesteld". Het lijkt me vanzelfsprekend dat alle beschikbare informatie (alle brieven of emails) over dergelijk belangrijk feit in deze zaak, moet worden geopenbaard.
7. Het meerjarenplan (dat elke kerkfabriek verplicht moet opstellen), het overzicht van het patrimonium (bedoeld hier: het huidige onroerend goed, de eigendommen: gebouwen en gronden) en de jaarrekeningen (bedoeld hier, zie aanvraag: voor de periode 2017-2022) zijn allen documenten die een Kerkfabriek (al dan niet via het Centraal Kerkbestuur) periodiek of jaarlijks moet overmaken aan het gemeentebestuur en die op de gemeenteraad worden goedgekeurd, het zijn dus per definitie openbare documenten. Dat in sommige van deze documenten geen sprake zou zijn van de erfpacht ikv de nieuwe school doet niets ter zake. Als burger en inwoner van de betrokken parochie en gemeente is het mijn recht om inzage te vragen in de globale financiële situatie van de kerkfabriek, nu ze bijna gratis (tegen een zeer lage huurvergoeding) meerdere kavels ter beschikking stelt van een scholengroep waarvan het project een directe impact gaat genereren op mijn dagelijkse leef- en woonkwaliteit op deze van vele buurtbewoners.
8. Zoals aangegeven in de aanvraag dateren de eerste aankondigingen over de komst van een nieuwe school in Sint-Anna-Pede (dorp dat deel uitmaakt van Itterbeek) van mei 2017. Het wekt dan ook grote verbazing dat het eerste "uittreksel" van notulen die de Kerkfabriek in zijn antwoord openbaart dateert van 30 april 2019. Het is bijzonder ongeloofwaardig dat bedoeld schoolproject (met verpachting van grond kerkfabriek) nooit eerder ter sprake is gekomen op alle bestuursvergaderingen van de Kerkfabriek tussen januari 2017 en maart/april 2019). Ik zou het als burger kunnen appreciëren dat u dat als beroepsinstantie kan verifiëren. '

3. Toelichting door de Kerkfabriek

Om voldoende geïnformeerd te kunnen oordelen, heeft de beroepsinstantie de kerkfabriek Sint-Pieter Itterbeek om een reactie en afschrift van de gevraagde documenten gevraagd.

Op 13 september 2022 bezorgde de kerkfabriek de beroepsinstantie een aantal documenten en enige toelichting. Zij verklaarde dat er geen schattingsverslag in het bezit is van de kerkfabriek.

Op 20 september 2022 liet de kerkfabriek aan de beroepsinstantie weten dat ze alsnog akkoord ging om de overige gevraagde documenten aan verzoeker te bezorgen.

Op 27 september 2022 bezorgde de kerkfabriek effectief de volgende documenten per mail aan verzoeker:

- De notulen van de vergaderingen waarin het schoolproject besproken werd
- Mailverkeer over het project
- Het principeakkoord over een erfpacht op de grond van de kerkfabriek
- Het meerjarenplan van de kerkfabriek
- Een aanpassing aan het principeakkoord
- Een eenzijdige belofte van gratis grondafstand
- De verkavelingsplannen m.b.t. de gronden in kwestie
- Een kopie van de notarisakte
- De lijst van de eigendommen van de kerkfabriek

4. Beoordeling door de beroepsinstantie

De beroepsinstantie heeft op 27 september 2022 kunnen constateren dat de hierboven genoemde documenten door de kerkfabriek alsnog aan verzoeker werden overgemaakt.

De beroepsinstantie stelt vast dat dit de door verzoeker in zijn initieel openbaarheidsverzoek opgesomde documenten zijn, met uitzondering van de schattingsverslagen.

De kerkfabriek heeft echter formeel aan de beroepsinstantie verklaard dat zij geen schattingsverslagen bezit. Volgens artikel 1.4 van het Bestuursdecreet is een bestuursdocument: alle informatie, ongeacht de drager ervan, die in het bezit is van een overheidsinstantie. Nu de kerkfabriek niet in het bezit is van een schattingsverslag, betreft dit een onbestaand bestuursdocument. Van een onbestaand bestuursdocument kan uiteraard geen afschrift worden geleverd.

Voor wat betreft dit onderdeel, wordt het beroepschrift dan ook als **ongegrond** beschouwd.

Wat betreft de overige gevraagde documenten, stelt de beroepsinstantie vast dat deze effectief alsnog aan verzoeker bezorgd werden. Voor de volledigheid en voor alle zekerheid heeft de beroepsinstantie op 27 september 2022 aan verzoeker gevraagd of met de aan hem bezorgde documenten voldaan was aan zijn verzoek, en indien niet, om duidelijk aan te geven welke documenten volgens hem nog zouden ontbreken.

De beroepsinstantie heeft hierop geen antwoord meer gekregen van verzoeker, zodat ze er in alle redelijkheid vanuit kan gaan dat de kerkfabriek inderdaad alsnog aan zijn vraag beantwoord heeft.

Voor wat betreft de overige documenten, andere dan de schattingsverslagen, wordt het beroepschrift bijgevolg **zonder voorwerp** beschouwd.

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Het beroepschrift van ■■■ d.d. 7 september 2022 tegen de ontstentenis van beslissing van de kerkfabriek van Sint-Pieter Itterbeek op zijn openbaarheidsverzoek d.d. 12 augustus 2022 is ontvankelijk en deels ongegrond, deels zonder voorwerp.

Brussel, 30 september 2022

Voor de beroepsinstantie,
afdeling openbaarheid van bestuur,

Bruno ASSCHERICKX
Voorzitter